

Előterjesztő: Menyhárt Károly polgármester
Készítette: Bertóthyiné Csige Tünde jegyző
Véleményezte: Egészségügyi és Szociális Bizottság/ Pénzügyi Bizottság
Döntéshozatal:

ELŐTERJESZTÉS

LÉTAVÉRTES VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐTESTÜLETÉNEK 2018. NOVEMBER 29-ÉN MEGTARTÁSRA KERÜLŐ ÜLÉSÉRE

Szociális támogatások rendszerének felülvizsgálata – települési támogatás jogcímeinek bővítése állami finanszírozás feltételeiben bekövetkezett változás miatt

I. Előterjesztés tárgya-célja

Az Országgyűlés elfogadta a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi I. törvényt. (Kvtv.) A jogszabály az előző évhez képest eltérést tartalmaz az önkormányzati finanszírozás egyes jogcímeinek feltételeiben. Többek között a kiegészítő szabályok 5. nb.) pontja szerint változtak a III.2. jogcímen („települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása”) kapott támogatás felhasználási szabályai: a továbbiakban nem teszik lehetővé a közfoglalkoztatási feladatok egyéb állami támogatással nem fedezett részére történő felhasználást.

E rendelkezés hatályba lépése, valamint a 2019. évi költségvetés elfogadása előtt célszerű a települési támogatások rendszerének felülvizsgálatát elvégezni, módosítani a várható pénzügyi következmények számbavételével.

II. Helyzetelemzés

A szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 35. §-ban foglaltak alapján a helyi önkormányzat képviselő-testülete a Szociális törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt.

A települési támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Továbbá a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

Fenti rendelkezések alapján az önkormányzat megalkotta 4/2015. (II.26.) számú rendeletét, amely az alábbi ellátási formák biztosításáról rendelkezett:

Szociális rászorultság esetén a jogosult számára

- a.) a Bizottság rendkívüli települési támogatást (max. 10.000 Ft/alkalom)
- b.) a Polgármester
- ba.) lakhatási támogatás (3.000 Ft/hó)
- bb.) rendkívüli települési támogatást (max. 10.000 Ft/alkalom)
- bc.) köztemetést
- bd.) települési rendszeres gyógyszer-támogatást (3.000 Ft/hó)
- be.) tanévközdési támogatást (10.000 Ft/év)
- bf.) idősokorúak egyszeri támogatása (10.000 Ft/év v. 12.000 Ft/év (egyedülálló esetén))

állapít meg.

Az alábbi táblázat szemlélteti a szociális feladatok egyéb támogatása címen rendelkezésünkre bocsátott központi támogatás felhasználását, mely mutatja a közfoglalkoztatásra e jogcím alatt fordított összeget.

SZOCIÁLIS FELADATOK EGYÉB TÁMOGATÁSÁNAK FELHASZNÁLÁSA

MEGNEVEZÉS	2017. ÉV	2018. ÉV	2018.09.30
SEGÉLYEK	TÉNY	TERV	teljesítés
lakhatási támog.	8 959	9 500	4 517
átmeneti segély	1 587	2 000	1 070
tanévközdési tám.	9 170	11 000	8 730
idősokorúak tám.	8 258	8 500	8 500
gyógyszer támog.	324	1 000	264
köztemetés	877	2 500	1 445
BURSA ösztöndíj	345	390	255
segély össz:	29 520	34 890	24 781
családsegítő kiadása	22 117	22 837	15 765
normatívája	-4 800	-5 440	-4 080
családs. "önerő"	17 317	17 397	11 685
Egyéb szociális tám.(III.2.)	66 741	62 881	47 161
le: segélyek	-29 520	-34 890	-24 781
le: családsegítő	-17 317	-17 397	-11 685
Közfoglalkoztatás önerő:	19 904	10 594	10 695

	2017	2018 (november 12.)
Lakhatási támogatás	244	189
rendkívüli települési támogatás	184	99
Idősokorúak egyszeri támogatása	739	539
Tanévközdési támogatás	960	907
Települési Gyógyszer-támogatás	3	6
Közokltséges temetés	7	12

2019. évi központi finanszírozás szerint a települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása címen **79.135 e/Ft-ra válik** jogosulttá a 2018. évi **62.881 e/Ft-tal szemben**.

Fentiekből kitűnik, hogy **2019-ben kb. 16 millió forint felhasználásáról kell döntenie** a Képviselőtestületnek vagy új támogatási forma bevezetésével, vagy a meglévő ellátások összegének felemelésével, esetleg szélesebb jogosultsági feltételek biztosításával (pl. magasabb jövedelemhatár stb).

Kitűnik továbbá, hogy a gyógyszer-támogatás jelenlegi formájában nem éri el a célját, hiszen elenyésző a támogatottak köre, illetve a gyógyszerárakhoz viszonyítottan csekély a támogatás mértéke is. A köztemetések száma évről évre nő, s sokan vannak azok is, akik köztemetést nem kérnek ugyanakkor a családok a temetés költségei nagyon megviselik. A tanévkezdési támogatás, valamint az időkorúak támogatása valós segítséget nyújtott a jogosultak számára.

III. **Módosítási lehetőségek**

Új ellátási forma bevezetésének lehetősége:

Új támogatási forma bevezetésénél az elsődleges cél mindenképpen az, hogy a lehető legszélesebb körben nyújtson segítséget, s olyanok számára, akik más forrásból nem kapnak segítséget.

- A demográfiai adatokat áttekintve több alkalommal felvetődött, hogy a lakáshoz jutás feltételeihez nyújtott segítséggel esetlegesen nőhet a helyben maradók, vagy ide költözők száma. Ezzel az óvodában és iskolában tapasztalható létszámcsökkenés is orvosolható lenne. Mérlegelés kérdése, hogy nagyobb összegben, de kevesebb támogatott, vagy kisebb összegben több támogatott esetében érhető el a kitűzött cél.
- Kerestük az olyan élethelyzeteket, amely a családok életben átmenetileg, vagy tartósan okozhatnak nehézséget: pl. tartós kórház kezelés, gyermek születése, haláleset.

Meglévő ellátási formák feltételeinek módosítása:

1. Meglévő ellátási formák esetén igénybe vehető támogatás mértékének növelése.

A meglévő ellátások támogatása mértékének emelésével ugyanazon kör részesül támogatásban. A tervezés pontossága ebben az esetben a legkiszámíthatóbb.

2. Meglévő ellátási formák jogosultsági feltételeinek enyhítése.

Az egyes támogatások a lakosság szélesebb körének jelent segítséget. A rendszeres gyógyszer-támogatás esetében mindenképpen indokolt megemelni a jövedelemhatárt. Tanévkezdési támogatás esetében a 25 éves korhatárt érdemes megemelni, míg a az időskorúak támogatása estében csökkenteni a korhatárt (65-69 év?).

Az alábbiakban az egyes módosítások költségvetési, társadalmi és adminisztratív hatásainak vizsgálatát összegezzük:

„A” Letelepedési támogatás

A támogatás mértéke lehet fix összegű, vagy differenciált (építés, vásárlás, bővítés). Feltételeként célszerű előírni az energetikai feltételek igazolására tanúsítvány becsatolását, ezzel elkerülhető a

rosszállapotú épületekbe való beköltözés támogatása. A megbízható tervezést szolgálja, ha a támogatás a keret kimerüléséig (adott évre betervezett összeg) benyújtás sorrendjében kerül folyósításra. Esetlegesen előny élvezhet az, aki kiskorú gyermek neveléséről gondoskodik, így a gyermeknevelési oktatási intézmények fogyatkozó létszámára is hatással lehet a támogatás. A támogatás mértékét úgy kell meghatározni, hogy az valóban hathatós segítséget nyújtson: 500.000-1.000.000 Ft. A felhasználható összeget tekintve, így évente 16, alacsonyabb támogatás esetén 32, differenciált támogatás esetén a kettő között támogatott családdal lehet számolni.

„B” „Egészségügyi” támogatás

A támogatás egyszeri vagy maximum évi kétszeri támogatás lehetne, amely egyszeri nagyobb összegű támogatást jelenthetne azok számára, akik tartós (pl kéthetet meghaladó) kórházi kezelésre szorulnak, s a család átmenetileg nehéz anyagi körülmények közé kerül. A támogatás célszerű egyszeri nagyobb összegben meghatározni 30.000 Ft-50.000 Ft és jövedelemhatárhoz kötni. Évente 50 jogosultat számolva 2.500.000 Ft kiadást jelentene a költségvetés számára

„C” „Kelengye” támogatás

Valamennyi létavértesi állandó lakcímmel rendelkező lakos gyermeke születésekor egyszeri támogatásban részesülhet. Az elmúlt évek adatai alapján évente átlagosan 60-70 gyermek születik. 30.000 Ft összegű támogatás (akár természetbeni) esetén a költségvetést 1.800.000-2.100.000 forinttal terhelné évente az ellátás biztosítása.

„D” Temetési támogatás

A temetés költségeihez való hozzájárulás azokban az esetekben, amikor nem kerül sor közköltséges temetésre. 50 halálesetet figyelembe véve a 50.000 Ft támogatás biztosítása esetén ez 2.500.000 forinttal terheli a költségvetést.

„E” Gyógyszertámogatás feltételeinek enyhítése

Amennyiben a jogosultság feltételeiben magasabb jövedelemhatár küszöb kerül megállapításra, úgy várhatóan a jogosultak száma is emelkedni fog. Amennyiben a támogatás összege is emelkedne 5.000 Ft-ra és kedvezőbb feltételek mellett 50 fő jogosultságával számolva éves szinten 3.000.000 Ft kiadás tervezhető.

„F” Meglévő ellátások mértékének megemlése

Ellátás	mértéke/jogosult	emelt mért/jogosult	Költségvetési többlet
Rendkívüli települési támogatás	180x3000x12 6.480.000 Ft	180x5000x12 10.800.000 Ft	4.320.000 Ft
Lakhatási támogatás	250x3000x12 9.000.000 Ft	250x5000x12 15.000.000 Ft	6.000.000 Ft
Gyógyszertámogatás (jogosultsági feltételek módosításával)	10x3000x12 360.000 Ft	50x5000x12 3.000.000 Ft	2.640.000 Ft
Időskorúak egyszeri támogatása	740x11.00 8.140.000 Ft	740x15.000 11.100.000 Ft	2.960.000 Ft
Tanévkezdési támogatás	950x10.000 9.500.000 Ft	950x15.000 14.250.000 Ft alapfokú 620 x 15.000= 9.300.000,-	4.750.000 Ft

		középfokú 270 x 20.000 Ft = 5.400.000,- felsőfokú 60x 30.000 Ft = 1.800.000 Ft Összesen: 16.500.000 FT	7.000.000 Ft
Összesen:			20.670.000 Ft

Társadalmi hatást vizsgálva megállapítható, hogy

- a letelepedési támogatás kevesebb támogatott részére, ugyanakkor jelentősebb mértékű támogatást nyújt. Hosszútávú pozitív hatásként értékelhető, hogy az hatással lehet a fiatalházások helyben maradására, a gyermeklétszám emelkedésére;
- egészségügyi támogatás társadalmi támogatottsága nagyobb lehet, hiszen az átmenetileg nehéz helyzetbe kerülők számára nyújt segítséget olyankor, amikor nemcsak anyagilag, de mentálisan is nagyobb igénybevételnek vannak kitéve az emberek;
- kelengye támogatás a lakosság szűkebb részére jelent egyszeri támogatási formát.
- a meglévő ellátási formák támogatás mértékének emelése, mivel azok szinte valamennyi korosztály vonatkozásában támogatást jelent nagyobb lehet.

Az adminisztratív feladatok növekedésével lehet számolni – letelepedési támogatás bevezetése esetén aprólékosabb, szerte-ágazóbb, egyéb támogatások esetén az ügymenet egyszerűsíthető. További személyi tárgyi feltelt egyik támogatás bevezetése sem igényelne.

IV. Javaslat-tétel

Fentiek alapján a Tisztelt Képviselőtestületnek el kell döntenie, hogy mely ellátási formák bevezetéséről dönt a 16.000.000 Ft felhasználására tekintettel.

Létavértes, 2018. 11. 15.

